

av att *Rhagium inquisitor*-larver ännu funnos kvar under barken. Stubbornas höjd var 33 och 34—50 cm och deras övre diameter 23 resp. 38 cm, och barken var rätt hårt fastsittande. Mycket litet stackmaterial var samlat i en rand runt stubbornas bas, i barkspringor och upptill i kontakten mellan bark och ved. Det bestod mest av torra ljungskott, dessutom av tallbarr och blad av lingon, *Andromeda* och *Empetrum*. Lokalen var en gles tallbevuxen rismosse; närmast omkring bostubbarna utgjordes bottenkiktet av *Hylocomium Schreberi* (= *parietinum*) och *Cladonia rangiferina*, vilket tyder på att marken just där tidvis är utsatt för rätt stark uttorkning.

Liksom flertalet övriga svart-röda *Formica*-arter saknar *F. suecica* förmåga att bilda nya kolonier på egen hand. Kolonibildningen sker med tillhjälp av *F. fusca*, i vars samhällen den befruktade *suecica*-♀ intränger. På denna mosse förekom flera *fusca*-samhällen i stubbar av samma slag som dem *suecica* bebodde, och även *F. picea* Nyl. förekom på samma sätt men också i *Sphagnum*-tuvor. Dessutom påträffades följande myror på eller tätt intill mossen: *Camponotus herculeanus* L. 1 samhälle i *Sphagnum* under från en torrfura nedfallen bark (troligen sträckte sig detta ned i trädets rötter), *Formica exsecta* Nyl. flera stackar, *F. sanguinea* Latr. 1 stack i gles skog strax utanför mosskanten, *F. rufa* L. 1 stack i kanten, *F. truncorum* Fabr. (= *truncicola* Nyl.) 1 samhälle i en gammal grå stubbe på själva mossen, *F. uralensis* Ruzsky 1 övergiven och 3 bebodda stackar, *Leptothorax acervorum* Fabr. 1 samhälle under ett barkstycke.

I Sverige är *F. suecica* hittills endast funnen på mossar med undantag av D. Gaunitz' fynd i Sorsele, som gjordes »uppe i branterna ovanför Grönhällan vid Vännäs» (Gaunitz 1929 s. 200). I Estland ha ex. påträffats vid hävning på mossar samt på granar, växande på kalkstensklapper vid havsstranden (Dagö; Dampf 1924, Stitz 1924). Av de talrika samhällen, som Holgersen funnit i Norge, har intet legat på mossar. I Rogaland, där de flesta fynden gjorts, har marken i de flesta fall varit torr, i några få fall fuktig, ibland trädlös och stenig, ibland beväxt med gles tall- och björkskog med *Vaccinia*, ljung o. a. ris, enbuskar, gräs m. m.; höjden över havet var 310—650 m (Holgersen 1943 c s. 40). Senare påträffades ett samhälle i Hedemarken 900 m ö. h. i en gles björkskog med blåbär, odon, *Betula nana* m. m. på tämligen torr mark (Holgersen 1944 b s. 184). I sitt val av boplats överensstämmer *F. suecica* alltså nära med *exsecta*, som också bygger sina stackar dels på mossar, dels på torr, öppen mark. Samma är förhållandet med flera andra arter. Följande, av Holgersen (1943 c) som xerofila betecknade arter förekomma ibland på mossar: *Camponotus herculeanus* L. (se ovan), *Formica sanguinea* Latr. (Adlerz 1914), *F. truncorum* Fabr. (se ovan), *F. gagatoides* Ruzsky (se nedan). *F. pratensis* Retz. väljer i allmänhet torr, öppen mark och betecknas av Holgersen (*l. c.*) som »xerophilous to a less extent». Av denna art fann jag i sept. 1946 flera